

RABINDRANAT TAGORE'REN

Kartero gaiztoa

Kartero gaiztoa,

Odei ta uin

Deia

Nausitasun

Gizontxo

Txanpaka-lore

LAGUN'EK EUSKERATUAK

Kartero gaiztoa

I

Ama, esan, zer dala-ta zagoz orren ixil ta illum or lurrean jarria?
Ez al duzu, ba, ikusten euria leiotik sartzen ari dala ta zu bustitzen?

II

Entzun, tutua lauak jotzen. Laister da anaia ikastolatik. Esan,
ama, zer duzu gaur orrela egoteko? Aitaren eskutizik artu ez ala?

III

Erritar guziei ekarri dizkie goizean karteroak eskutizak. Neronek
ikusi dut. Aitaren eskutizak bakarrik gordetzen ditu zorroan berak
irakurtzeko. Bai, ama, ongi dakit nik; karteroa oso gaiztoa da!

IV

Begira, ama, ez zaite zu orregatik illum egon. Ara, beste erriko
azoka biar da, bai, ta doala neskatxa lumak eta papera eroatera. Nik

neronek idatziko dizkizut aitaren eskutitz guziak. Ez duzula utsik txikiena ere arkitzen?

V

Zuzen zuzen idatziko dizut A'tik K'raiño. Parrez, ama? Ez duzu uste aitak bezain ongi idazten dudanik? Ikusiko, erregla batekin patera marratu egingo dut. Ta poliki poliki ta aundi-aundiak egingo izkiak.

VI

Ta amaitzean aita bezain zozo izango naizela uste al duzu, kartero itsusi orren zorroan eskutitza botatzeko? Neronek ekarriko dizut bereala ta irakurtzen lagunduko. Ba-dakit, bai, nik; eskutitz politenak zuri ez ekartzea zaio atsegin karteroari.

Odei ta uin

I

Goiko odeietan bizi diranak, ama, deadar dagidate: "Aizak, gur goiz goizetik illundu arte jolasean ibilli gabiltz; jolas egun sentia-kin ta baita zillar-illargiakin ere". Ta nik galde: "Baiña nola igoko zuengana, orren gora?" "Ator, dasaidate, lurralde ertzeraiño, jaso eskuak zerurantz eta guk odeietan aupatuko". "Ama, ordea, nere zai etxean ta ezin utzi ta zuengana igo". Aiek irriparrez albotik egaka alde...

II

Baiña nik ori baiño jolasketa ondotoxo politagoa ezagutzen, ama. Ara; ni odei nintzala, e?, ta zu illargia. Nere bi eskuz zu estaliko ta gela-sapaia izango dugu gure ozkarbi.

III

Uiñetan bizi diranak ots dagidate: "Eguna urratzen dunez gero gaba sartu arte, gu abestu ta abestu ta aurrera goazkik beti, nera jakite-ke". "Ain urruti zuekin nola noake?". "Ator itsaso bazterrera, begiak estu-estu itxi ta itxoin, ta guk uiñetan eramango". Nik berriz: "Amak ez du nai, ordea, illunabarrean etxetik ateratzerik. Nola, ba, utzi ta igesi joan...?". Aiek irriparrez dantzan alde...

IV

Ori baiño jolasketa ederragoa jakiki nik, ama. Ni uiña izango naiz, bai, ta zu ezezagun ondartzta. Nik nere burua iraulka bota ta zure gainean urratuko. Ta ni ta zu nun geran ez du iñortxok jakingo!

Deia

I

Goizero tutua amarrak jotzen ta ikastola-bidean ni. Ta, "zillar ta leiar pitxiak" oiuka, saltzaille orixe topo. Beti patxadan, nai dun bi-detik bestetik ez ibiltzen, iñora iritxi bearrik ez; ez ta etxera ere garaiz.

Ai saltzaille ba'nintz, egun osoan karrikan "zillar ta leiar pitxiak" oiuka ibiltzeko!

II

Arratsaldero lauetan ikastolatik irtetean, an ageri dan etxe artako atetzarretik begira ta lorezaia ikusten nik loretegiko lurra atxurtzen. Gogoak ematen diona egiten du bere atxurraz, soñekoa nai aiña zikindu autsez. Ta ez datorkio iñor eguzkitan bezten ari dala ta, urez zipatzen ari dala ta...

Ai lorezai ba'nintz, arratsalde guzian atxurrean ari ta ari iñork eraso bildur gabe!

III

Illun txintakin amak oera bialtzen ni ta kalean gora ta bera gauzaia ikusten leiotik. Karrika uts eta illun; eta argi-mutilla antxe zut. Begi gorri bakarra bekokian basajauna dirudi. Gauzaia joan eta etorri, etorri eta joan bere parola, ta itzala, zabu-zabuka. Ta bere bizian oera bearrik ez.

Ai gauzaia ba'nintz gau osoan, parola eskuan, itzalen ondotik ibiltzeko!

Nausitasun

I

Ama, zure nexka ori tuntuna duzu. Bai ergel gaizoa! Kaleko argiak eta izarrak bereizten ez. Ene!

II

Etxeketan gabiltzala arri koxkorrak egitan jateko dirala uste ta irentsi egin nai ez ditu ba! Idaztia aurrean jarri nik ta AGK ikasi bear dula esan ta arek erriak urratu ta gero, gauza aundia egin bai'lu, pozik algaraz. Buruari eragiñaz asarre egin nik, oso gaiztoa dala esan... Ta parrez herriz jostaketa berri polita dalakoan.

III

Guziak ba-dakite aita ez dala emen. Baiña nik txantxetan, "Aita" deadar egiten ba-dut, eroa antzo bazter guzitara so bera. Ta aita ondoan dala uste. Gobara billa etortzen dan andrearen astoei eskola egiten ari naizenean, zure nexkari irakasle naizela esan ta besterik gabe oiuka asten da. Ta, "Dada, Dada!" neri oska.

IV

Urrena zure nexka orrek illargia arrapa nai. Ganes'i Ganus esan ta izugarria iruditzen zaio. Bai ergel gaizoa! Ama, zure nexka ori tuntuna duzu.

Gizontxo

I

Txikia naiz; noski, aurra naizelako. Baiña aitak ainbat urte izatean aundi izango ni ere.

Ordun, irakaslea etorri ta esango dit: "Bai berandu. Artu arbel ta idaztiak". Ta nik erantzungo: "Ez al duzu ikusten aundi naizela?; aita bezelakoa. Ez dut nik ikasi bearrik". Ta irakasleak arrituta: "Izan ere. Idaztiak utzi itzakek, gizon aiz ta".

II

Apain jantzi ta azokara joango ni jendez bete-bete dagon garaian. Baiña osaba laisterka etorriko esanaz: "Galdu egingo aiz, enetxo. Tira, tira, aupa eramango aut". Nik ordea: "Aundia naiz, osaba, aita bezelakoa. Bakarrik etorri bear dut nik azokara". "Egia diok, esango osabak, ba-oake edonora. Ez el aiz, ba, gizon?".

III

Kutxa idekitzen jakin egingo nik ta amak, ibaitik itzultzean, ifiudeari diru ematen aurkituko ni. "Zer ari aiz, gizaxo ori?", neri esango, ta nik: "Baiña, ez al dakizu, ama? Ni aundi naiz, aita bezelakoa,

ta nere iñudeari ordaindu egin bear". Ordun amak bere buruari:
"Eman bezaio dirua edozeiñi, gizon da ta".

IV

Udazken-oporketan aita etxerako da ta aurra naizelakoan oiñeta-
ko berri-berri ta şedazko jazkiak ekarriko uriburutik. Baiña nik
esango: "Dada'ri eman oriek, aita; ni ere, zu bezela, aundi naiz ta".
Aitak, gogartuz: "Egia dio. Atşegin ditun jantziak erosi ditzake. Ez
al da, ba, gizon?".

II

III

Txanpaka-lore

I

Aizi, ama, txanpaka-lore biurtuko ba'nintz ni, txantxetan, e?, ta zugatz orren puntaren puntan zabaldu, ta irriz urratzen aizetan zabu-zabuka, ta osto berri gaiñean dantzatu, ni nintzanik asmatuko ote zuk, ama? "Non aut, aurra?", zuk ots egingo. Ta nik nere baitan parriri ta geldi-geldi egongo. Poliki-poliki ene orritxoak idekj ta zu ikusiko lanean.

II

Bustialdi ondoren, illea sorbaldan bera, otoi egiten duzun txokora txanpaka-itzal zear igarotzean, atsona nabaituko zuk, ama, Baiña nigandik zetorkizunik ez igarriko.

Bazkalondoan, leioan jarria, Ramaiana irakurtzen zu ta nere zugatzaren itzala ille ta gona gaiñera. Ene itzal nimiñoa zure idaztarian orrian egiñen nik; irakurtzen ari zeran une-unean egin ere. Baiñan semetxoaren itzala zenunik antz emanen?

Illunabarrean, krisallua eskuan, eiaza zu. Ta ni, bat-batean, lurrera berriz, ta zure seme osterera. Ta "ipuia, ama", eskatuko.

III

"Non ibilli atzakit gaiztotxo ori", zuk. Ta nik "ez esanen, ama".